

Voorzitter,

Bedankt dat ik vandaag mag inspreken in deze commissievergadering.

Toen ik in 2017 werd gevraagd deel te nemen aan een collectief van bezorgde supporters - dat later de naam Stadion op Zuid kreeg – zei ik ‘ja’ op één voorwaarde. Ik vond het belangrijk dat er een manifest zou komen waarin wij als supporters goed onderbouwd en constructief zouden aangeven wat wij wél wilden.

Van meet af aan heb ik gezegd: “Gelijk hebben is niet hetzelfde als gelijk krijgen”.

De bij de supporters aanwezige kennis gaf mij het vertrouwen dat wij gelijk hadden. Ik wilde hen helpen conform de in Nederland geldende procedures dat gelijk ook te krijgen.

Rotterdam kent vijf kernwaarden: openheid, professionaliteit, verantwoordelijkheid, samenwerking en vertrouwen.

Dat moet goedkomen, dacht ik.

Daarmee had ik - misschien naïef – vertrouwen dat burgemeester & wethouders voor rede vatbaar zouden zijn.

Wat ik van tevoren nooit had bedacht, is dat wij als burgers uiteindelijk naar het hoogste bestuursorgaan van Nederland – de Raad van State – moesten gaan om daadwerkelijk dat gelijk te krijgen.

Meer dan een volle collegeperiode later ben ik niet meer verbaasd. Zelfs niet meer over de antwoorden op de schriftelijke vragen van 50Plus en de Partij van de Dieren, waaraan ik in deze bijdrage later ook een aantal keer zal refereren. Van reflecterend vermogen lijkt geen sprake. Blijkbaar is het – terwijl de feiten er liggen – moeilijk toe te geven dat niet de projectontwikkelaars en de landsadvocaat maar de burgers gelijk hadden. Niet de Oekraïne en Covid hebben tot dit drama geleid, maar bestuurlijke overmoed waarin participatie en tegenspraak geen plek hadden. Miljoenen zijn daardoor verspild aan een onhaalbaar plan.

Als het om haar eigen kernwaarden gaat, staat Rotterdam met vijf-nul achter.

Tot op de dag van vandaag is participatie bestuursjargon, en ontbreekt er tegenspraak. Terwijl het duidelijk is: Rotterdam had beter moeten luisteren naar haar burgers en had daarmee beter kunnen en moeten weten.

Vandaag is voor burgers het laatste moment om in te spreken over Feyenoord City. Het is daarom, voorzitter, dat ik mij hier vandaag richt tot alle Feyenoord-supporters om mijn diepgemeende dank en erkenning te geven voor hun inzet en vasthoudendheid met de commissie als toehoorder.

Voorzitter, omdat de Rotterdamse politiek het niet doet, doe ik het. Ik bedank de supporters van Feyenoord.

Beste supporters,

In deze blijk van erkenning van jullie bezorgdheid en waardering voor jullie vasthoudendheid laat ik een aantal van de doorlopen procedures de revue passeren.

Ik begin bij het werkbezoek van de gemeenteraad aan de Veranda in 2018. Die dag presenteerde Stadion op Zuid aan gemeenteraadsleden het manifest en een factsheet over de kosten van een nieuw stadion. Mij werd gevraagd wat ik als grootste risico zag voor het project. Ik gaf aan dat dat het MER-rapport was en de gang van burgers naar de Raad van State. Adriaan Visser, toenmalig wethouder stak en public de draak met de factsheet en gaf aan dat hij de gemeenteraadsleden “bij de borrel wel van de echte feiten zou voorzien”.

Adriaan Visser, dat was ook de wethouder die op het gemeentehuis aan een supportersdelegatie liet weten geen tegenspraak te willen organiseren. De wethouder die door jullie werd gewaarschuwd dat het belangrijk was om in de communicatie naar supporters en naar de gemeenteraad de entiteiten van Feyenoord goed van elkaar te onderscheiden.

Adriaan Visser antwoordde dat er vanuit het private karakter van het project voor de gemeente maar één partij was, Feyenoord, en dat dat onderscheid er niet toe deed.

In de raadsvergadering meldde Adriaan Visser dat jullie supporters waren die op zondag om kwart over vier kijken naar pagina 819 van Teletekst om te kijken hoe het gaat met de club. “Maar wij kijken breder” stelde hij.

Beste supporters, jullie bleven volharden en lieten je niet van de wijs brengen door het verwijt dat jullie enkel vanuit sentiment denken en doen.

Het college schoffeerde de supporters in de voortgangsrapportages door te stellen dat velen van jullie, gezien de complexiteit van het project, niet het hele verhaal kunnen overzien. Ik bedank de talloze supporters die de documenten van Feyenoord City stuk voor stuk hebben doorgespit en veel breder keken dan het college en die complexiteit wél wisten te doorgronden.

Uit liefde voor de club én uit liefde voor Rotterdam gaven jullie met honderden gehoor aan de uitnodiging inhoudelijk aan te geven wat er niet klopte aan het bestemmingsplan. Aan de vooravond van de vaststelling waarschuwde Stadion op Zuid de commissie MPOF dat de financiële uitvoerbaarheid cruciaal was voor een onherroepelijk bestemmingsplan. Wat voelde het machteloos om te horen dat wethouder Kurvers anders adviseerde. Achteraf had men dat toch niet kunnen bezien, is af te leiden uit de beantwoording door het huidige College.

Supporters, het spijt me dat het College weigert verschil te maken tussen “kunnen bezien” en “willen inzien”.

Het spijt me dat de gemeenteraad en sleutelfunctionarissen van Stadion Feijenoord en Feyenoord Rotterdam niet wilden inzien hoe goed jullie op de hoogte waren van het dossier en dat zij die wijsheid niet wilden omarmen en dat zij daarmee miljoenen euro's hebben verbrand.

Het College schrijft in dezelfde beantwoording dat zij een raadsenquête een zwaar middel vindt.

Een zwaar middel.

Dat geeft in mijn ogen extra krediet naar de zestig sprekers, die wel mochten komen van de 600 aanmelders. Burgers die bij het stadhuis werden verwelkomd door een arrestatieteam. Toch stapten jullie, supporters, over de drempel om nogmaals in het strakke stramien van maar 5 minuten spreektijd te betogen waarom Feyenoord City een slecht plan was. Velen van jullie moesten een extra verlofdag opnemen na de afgelasting van de week ervoor. Toch kwamen jullie hiernaartoe. Ik ben jullie erkentelijk voor jullie vasthoudendheid.

Het was niet genoeg. Ondanks het feit dat club en Stadion niet op één lijn zaten en er geen sprake was van één Feyenoord, wisten gemeente en Stadion niet van stoppen. Keer op keer werd een bestuurlijke fuik opgezet, waarin de gemeenteraad werd gechanteerd met woningbouw. Jullie waren het, supporters, onder wie deskundigen op het gebied van gebiedsontwikkeling en ruimtelijke ordening, die de commissie MPOF handreikingen gaven zoals de optie “geen woorden, maar woningen”. Hierin zou stadionbouw worden losgekoppeld van woningbouw. Het is betreurenswaardig dat het College toen en ook nu publiekelijk niet wil erkennen dat de koppeling van stadionbouw aan de gebiedsontwikkeling schade heeft toegebracht aan het tijdspad voor woningbouw en dat zij ten onrechte krampachtig bleef vasthouden aan een stadion als aanjager van de gebiedsontwikkeling.

Het College schrijft over een geslaagd participatietraject. Het participatietraject dat gestoeld is op Strategisch Omgevingsmanagement, een instrument dat juist moet voorkomen dat burgers naar de Raad van State gaan omdat ze zich niet goed gehoord voelen. Ik wil iedereen bedanken die steun gaf aan het collectief dat de stap zette naar de Raad van State. Sommigen ondertekenden met bevende hand, wetende dat in Rotterdam het risico bestaat dat je werkgever gebeld wordt. Of uit angst dat er manieren gevonden worden om je als supporter te weren uit De Kuip.

Beste supporter, ik ben jullie erkentelijk dat jullie in naam je steun gaven. Ook bedank ik degenen die dat niet durfden maar die ons wel financieel steunden. Nee, het waren geen tonnen van multimiljonairs. Het was tientjeswerk. Van de man met de pet. Het college vertrouwde niet jullie, maar een dure landsadvocaat. De Raad van State gaf precies het antwoord dat jullie al keer op keer hebben verkondigd.

Beste supporters, waar het college en ambtenaren zich verschuilen achter veel te rooskleurige voortgangsrapportages, zijn jullie de hoeders van de stad en de club.

Beste voorzitter, omdat het Rotterdamse college het niet doet, doe ik het. Ik bedank de supporters van Feyenoord. Burgers die met hart en ziel knokten voor rechtvaardigheid in Rotterdam.

Rotterdam had beter moeten luisteren.

Rotterdam had beter kunnen weten.

Rotterdam had beter móeten weten.

Dank u wel voorzitter.